

ATTILÂ İLHAN
Hayatı ve Şiirleri

1925 – 2005
Elde var hüzün

15 haziran 1925'te Menemen'de doğan İlhan, 1948'de ilk şiir kitabı Duvar'ı kendi imkanlarıyla yayınlamıştı.

Attila İlhan'ın önemli eserlerinden bazıları şöyle...

Şiir kitapları: Duvar(1948), Sisler Bulvar(1954), Yağmur Kaçağı, 1955), Ben Sana Mecburum(1960), Bela Çiçeği(1961), Yasak Sevişmek(1968), Tutuklunun Günlüğü(1973), Böyle Bir Sevmek(1977), Elde Var Hüzün(1982), Korkunun Krallığı(1987), Ayrılık Sevdaya Dahil(1993), Kimi Sevsem Sensin (2002)

Romanları: Sokaktaki Adam (1953), Zenciler Birbirine Benzemez (1957), Kurtlar Sofrası (1963), Bıçağın Ucu (1973), Sırtlan Payı (1974), Yunus Nadi Roman Armağanı Yaraya Tuz Basmak (1978), Dersaadet'te Sabah Ezanları (1981) 'O Karanlıkta Biz' (1988), Fena Halde Lemana (1980), Hacı Hanim Vay (1984).

Hürriyet Gazetesi Yayın Danışmanı ve edebiyat eleştirmeni Doğan Hızlan, Attila İlhan'ın Türk edebiyatındaki yerini şöyle anlattı: "Attila İlhan romancılığıyla Türk siyasetinin önemli kanavasını işledi. Ve ayrıca iyi yazılmış şiirin de nasıl kitlelerce okunduğunu ispatladı. Edebiyatçının, sadece yazarak değil, yaşayarak, konuşarak da toplumda bir işlevi olduğunun en uçtaki, en zirvedeki örneğini verdi."

Hayatı

15 Haziran 1925'te Menemen'de doğdu. İlk ve orta eğitiminin büyük bir bölümünü İzmir ve babasının işi dolayısıyla gittikleri farklı bölgelerde tamamladı. İzmir Atatürk Lisesi birinci sınıftayken mektuplaştığı bir kıza yazdığı Nazım Hikmet şiirleriyle yakalanmasıyla 1941 Şubat'ında, 16 yaşındayken tutuklandı ve okuldan uzaklaştırıldı. Üç hafta gözetim altında kaldı. İki ay hapiste yattı. Türkiye'nin hiçbir yerinde okuyamayacağına dair bir belge verilince, eğitim hayatına ara vermek zorunda kaldı. Danıştay kararıyla, 1944 yılında okuma hakkını tekrar kazandı ve İstanbul Işık Lisesi'ne yazıldı. Lise son sınıftayken amcasının kendisinden habersiz katıldığı CHP Şiir Armağanı'nda Cebbaroğlu Mehemed şiiriyle ikincilik ödülünü pek çok ünlü şairi geride bırakarak aldı. 1946'ta mezun oldu. İstanbul Hukuk Fakültesi'ne kaydoldu. Üniversite hayatının başarılı geçen yıllarında Yığın ve Gün gibi dergilerde ilk şiirleri yayınlanmaya başladı. 1948'de ilk şiir kitabı Duvar'ı kendi imkanlarıyla yayınladı.

Paris Yılları

1949 yılında, üniversite ikinci sınıftayken Nazım Hikmet'i kurtarma hareketine katılmak üzere ilk kez Paris'e gitti. Bu harekette aktif rol oynadı. Fransız toplumu ve orada bulunduğu çevreye ilişkin gözlemleri daha sonraki eserlerinde yer alan bir çok karakter ve olaya temel oluşturmuştur. Türkiye'ye geri dönüşünde sıklıkla başı polisle derde girdi. Sansaryan Han'daki sorgulamalar ölüm, tehlike, gerilim temalarının işlendiği eserlerinde önemli rol oynamıştır. Bir kaç kez gözaltına alındı.

İstanbul - Paris - İzmir Üçgeni

1951 yılında Gerçek gazetesinde bir yazısından dolayı kovuşturmaya uğrayınca Paris'e tekrar gitti. Fransa'daki bu dönem Attilâ İlhan'ın Fransızca'yı ve Marksizmi öğrendiği yıllardır. 1950'li yılları İstanbul - İzmir - Paris üçgeni içerisinde geçiren Attilâ İlhan, bu dönemde ismini yavaş yavaş Türkiye çapında duyurmaya başladı. Yurda döndükten sonra, Hukuk Fakültesi'ne devam etti. Ancak son sınıfta gazeteciliğe başlamasıyla beraber öğrenimini yarıda bıraktı. Sinemayla olan ilişkisi, yine bu dönemde, 1953'te Vatan gazetesinde sinema eleştirileri yazmasıyla başladı.

Sanatta Çok Yönlülük

1957'de gittiği Erzincan'da askerliğini yaptıktan sonra, tekrar İstanbul'a dönüş yapan Attilâ İlhan sinema çalışmalarına ağırlık verdi. Onbeşe yakın senaryoya Ali Kaptanoğlu adıyla imza attı. Sinemada aradığını bulamayınca, 1960'ta Paris'e geri döndü. Sosyalizmin geldiği aşamaları ve televizyonculuğu incelediği bu dönem, babasının ölmesiyle birlikte yazarın İzmir dönemini başlattı. Sekiz yıl İzmir'de kaldığı dönemde, Demokrat İzmir gazetesinin başyazarlığını ve genel yayın yönetmenliğini yürüttü. Aynı yıllarda, şiir kitabı olarak Yasak Sevişmek ve Aynanın İçindekiler serisinden Bıçağın Ucu yayınlandı. 1968'te evlendi, 15 yıl evli kaldı.

İstanbul'a Dönüş

1973'te Bilgi Yayınevi'nin danışmanlığını üstlenerek Ankara'ya taşındı. Sırtlan Payı ve Yaraya Tuz Basmak 'ı Ankara'da yazdı. 81'e kadar Ankara'da kalan yazar Fena Halde Leman adlı romanını tamamladıktan sonra İstanbul'a yerleşti. İstanbul'da gazetecilik serüveni Milliyet ve Gelişim Yayınları ile devam etti. Bir süre

Güneş gazetesinde yazan Attilâ İlhan, 1993-1996 yılları arasında Meydan gazetesinde yazmaya devam etti. 1996 yılından beri köşe yazılarını Cumhuriyet gazetesi'nde sürdürmektedir. 1970'lerde Türkiye'de televizyon yayınlarının başlaması ve geniş kitlelere ulaşmasıyla beraber Attilâ İlhan da senaryo yazmaya geri dönüş yaptı. Sekiz Sütuna Manşet, Kartallar Yüksek Uçar ve Yarın Artık Bugündür halk tarafından beğeniyle izlenen diziler oldu.

Ali Kaptanoğlu adını kullandı

Senaryolarında Ali Kaptanoğlu adını kullandı. Belli başlı filmleri: Yalnızlar Rıhtımı (Lütfi Akad), Ateşten Damlalar (Memduh Ün), Rıfat Diye Biri (Ertem Göneneç), Şoför Nebahat (Metin Erksan), Devlerin Öfkesi (Nevzat Pesen), Ver Elini İstanbul (Aydın Arakon).

Eserleri

Romanları

Sokaktaki Adam (1953).

Zenciler Birbirine Benzemez (1957).

Kurtlar Sofrası (1963).

Aynanın İçindekiler :

- Bıçağın Ucu (1973).

- Sırtlan Payı (1974)Yunus Nadi Roman Armağanı.

- Yaraya Tuz Basmak (1978).

- Dersaadet'te Sabah Ezanları (1981).

- 'O Karanlıkta Biz' (1988).

Fena Halde Lemana (1980).

Hacı Hanım Vay (1984).

Deneme ve anı

Abbas Yolcu (gezi notları) (1957).

Yanlış Kadınlar Yanlış Erkekler (1985).

Anılar ve Acılar 1.Hangi Sol (1970).

2.Hangi Batı (1972).

3.Hangi Seks (1976).

4.Hangi Sağ (1980).

5.Hangi Atatürk (1981).

6.Hangi Edebiyat (1993).

7.Hangi Laiklik (1995).

Atilla İlhan' in Defteri.

1.Faşizmin Ayak Sesleri (1975).

2.Batı'nım Deli Gömleği (1981).

3.Gerçekçilik Savaşı (1980).

4.Sağım Solum Sobe (1985).

5.Ulusal Kültür Savaşı (1986).

6.Aydınlar Savaşı (1991).

7.Kadınlar Savaşı (1992).

8.'İkinci Yeni' Savaşı (1983).

9.Sosyalizm Asıl Şimdi (1991).

Senaryoları

Ver Elini İstanbul.

Rıfat Diye Biri.

Yalnızlar Rıhtımı.

Şoför Nebahat.

Devlerin Öfkesi.

TV Filmi :

Paranın Kiri (1979).

TV Dizileri :

Sekiz Sütuna Manşet (1982).

Kartallar Yüksek Uçar(1983).

Yarın Artık Bugündür (1986).

Yıldızlar Gece Büyür (1992).

Teleflaş.

Attilâ İlhan

Şiirlerinden seçmeler

BEN SANA MECBURUM

Ben sana mecburum bilemezsin
Adını mih gibi aklımda tutuyorum
Büyüdükçe büyüyor gözlerin
Ben sana mecburum bilemezsin
İçimi seninle ısıtıyorum.
Ağaçlar sonbahara hazırlanıyor
Bu şehir o eski İstanbul mudur
Karanlıkta bulutlar parçalanıyor
Sokak lambaları birden yanıyor
Kaldırımlarda yağmur kokusu
Ben sana mecburum sen yoksun.

Sevmek kimi zaman rezilce korkuludur
İnsan bir akşam üstü ansızın yorulur
Tutsak ustura ağzında yaşamaktan
Kimi zaman ellerini kırar tutkusu
Bir kaç hayat çıkarır yaşamasından
Hangi kapıyı çalsa kimi zaman
Arkasında yalnızlığın hınzır uğultusu

Fatih'te yoksul bir gramofon çalıyor
Eski zamanlardan bir cuma çalıyor
Durup köşe başında deliksiz dinlesem
Sana kullanılmamış bir gök getirsem
Haftalar ellerimde ufalanıyor
Ne yapsam ne tutsam nereye gitsem
Ben sana mecburum sen yoksun.

Belki haziran da mavi benekli çocuksun

Ah seni bilmiyor kimseler bilmiyor
Bir şilep sızıyor ıssız gözlerinden
Belki Yeşilköy'de uçağa biniyorsun
Bütün ıslanmışsın tüylerin ürperiyor
Belki körsün kırılmışsın telaş içindesin
Kötü rüzgar saçlarını götürüyor

Ne vakit bir yaşamak düşünsem
Bu kurtlar sofrasında belki zor
Ayıpsız fakat ellerimizi kirletmeden
Ne vakit bir yaşamak düşünsem
Sus deyip adınla başlıyorum
İçim sıra kımıldıyor gizli denizlerin
Hayır başka türlü olmayacak
Ben sana mecburum bilemezsin.

ELDE VAR HÜZÜN

söyleşir
evvelce biz bu tenhalarda
 ziyade gülüşürdük
pır pır yıldızlanırdı kanatları kahkaha kuşlarının
ne meseller söylerdi mercan köz nargileler
 zamanlar değişti
 ayrılık girdi araya
 hicrana düştük bugün
ah nerde gençliğimiz
sahilde savruluşları başıboş dalgaların
yeri göğü çınlatan tumturaklı gazeller
 elde var hüzün

o şehrâyin fakat çıkar mı akıldan
çarkıfeleklerin renk renk geceye dağılması
sırılsıklam âşık incesaz
 kadehlerin mehtaba kaldırılması
 adeta düğün
hayat zamanda iz bırakmaz
bir boşluğa düşersin bir boşluktan
birikip yeniden sıçramak için
 elde var hüzün

ADIM SONBAHAR

nasıl iş bu
her yanına çiçek yağmış
erik ağacının
ışık içinde yüzüyor
neresinden baksan
gözlerin kamaşır

oysa ben akşam olmuşum
yapraklarım dökülüyor
usul usul
adım sonbahar

KARANTİNALI DESPİNA

bir gül takıp da sevdalı her gece saçlarına
çıktı mı deprem sanırdın 'kara kız' kantosuna
titreşir kadehler camlar kırılır alkışlardan
muammer bey'in gözdesi karantina'lı despina

çapkın gülüşü şöyle faytona binişi kordelia'dan
ne kadar başkaydı her kadından her bakımdan
sınırsız bir mutlulukta uyuturdu muammer bey'i
ustalıkla damıttığı o tantanalı aşklarından

işgal altüst etti nasıl da izmir'de her şeyi
öğrendi kullanmasını despina bu yanlış geceyi
körfezde parıldayan yunan zırhlılarına karşı
miralay zafıru'la ispilandit palas'ta sevişmeyi

gemi sinyallerinin gece bahçelere yansıması
havuzda samanyolunun hisarbuselik şarkısı
demlendikçe yalnızlığı aydınlanıyor muammer bey
olmayacak şey bir insanın bir insanı anlaması

ÜÇÜNCÜ ŞAHSIN ŞİİRİ

gözlerin gözlerime değince
felaketim olurdu ağlardım
beni sevmiyordun bilirdim
bir sevdiğin vardı duyardım
çöp gibi bir oğlan ipince
hayırsızın biriydi fikrimce
ne vakit karşımda görsem
öldüreceğimden korkardım
felaketim olurdu ağlardım

ne vakit maçka'dan geçsem
limanda hep gemiler olurdu
ağaçlar kuş gibi gülerdi
bir rüzgar aklımı alırdı
sessizce bir cigara yakardın
parmaklarımın ucunu yakardın
kirpiklerini eğerdin bakardın
üşürdüm içim ürperirdi
felaketim olurdu ağlardım

akşamlar bir roman gibi biterdi
jezabel kan içinde yatardı
limandan bir gemi giderdi
sen kalkıp ona giderdin
benzin mum gibi giderdin
sabaha kadar kalırdın
hayırsızın biriydi fikrimce
güldü mü cenazeye benzerdi
hele seni kollarına aldı mı
felaketim olurdu ağlardım

SEN BENİM HİÇ BİR ŞEYİMSİN

sen benim hiç bir şeyimsin
yazdıklarımın çok daha az
hiç kimse misin bilmem ki nesin
lüzumundan fazla beyaz
sen benim hiç bir şeyimsin
varlığın yokluğun anlaşılmaz

galiba eski liman üzerindesin
nasıl karanlığıma bir yıldız olmak
dudaklarınla cama çizdiğin
en fazla sonbahar otellerinde
üniversiteli bir kız uykusu bulmak
yalnızlığı öldüresiye çirkin
sabaha karşı öldüresiye korkak
kulağı çabucak telefon zillerinde

sen benim hiç bir şeyimsin
hiç bir sevişmek yaşamışlığım
henüz boş bir roman sahifesinde
hiç kimse misin bilmem ki nesin
ne çok çılgınlıkların silemediği
zaten yok bir tren penceresinde

sen benim hiç bir şeyimsin
yabancı bir şarkı gibi yarım
yağmurlu bir ağaç gibi ıslak
hiç kimse misin bilmem ki nesin
uykumun arasında çağırduğım
çocukluk sesimle ağlayarak

sen benim hiç bir şeyimsin

MARIA MISSAKIAN

yüksekkaldırım'da bir akşam
maria missakian'ı düşündüm
eğer kendimi bıraksam
yağmur olabilirdim yağardım
kasım'da bir çınar olurum
yaprak yaprak dökülürdüm
kalbimi sıkı tutmasam

döküp saçıp boşaltsam
içimden yükselen şiiri
kaldırımlara döküp harcasam
gözleri balıkçıl gözleri
dudaklarında tutup rüzgarı
maria missakian adında biri
gelse göğsüne kapansam

gece gölgesine sokulsam
gökyüzünde bulutlar büyüseler
yağmuru dinlesem anlatsam
şimşekler kırılıp dökülseler
bizi sokaklarda bıraksalar
leylekler üşüyüp gitseler
dönüp artlarına bakmadan

yine akşam oldu attila ilhan
üstelik yalnızsın sonbaharın yabancıısı
belki paris'te maria missakian
avuçlarında bir çarmıh acısı
gizlice bir sefalet gecesi
çocuğunu boğarmış gibi boğup paris'i
sana kaçmayı tasarlar her akşam

YAĞMUR KAÇAĞI

elimden tut yoksa düşeceğim
yoksa bir bir yıldızlar düşecek
eğer şairsem beni tanırsan
yağmurdan korktuğumu bilersen
gözlerim aklına gelirse
elimden tut yoksa düşeceğim
yağmur beni götürecektir yoksa beni

geceleri bir çarpıntı duyarsan
telaş telaş yağmurdan kaçıyorum
sarayburnu'ndan geçiyorum
akşamsa eylül'se ıslanmışsam
beni görsen belki anlayamazsın
içlenir gizli gizli ağlarsın
eğer ben yalnızsam yanılmışsam
elimden tut yoksa düşeceğim
yağmur beni götürecektir yoksa beni

ŞAHANE SERSERİ

yolumdan çekil yavrum
bağlasalar duramam
demir âsâ demir çarık dedim
neyleyim
yolculuk dedim
ağaçlara tünedi yine akşam kargalarla bir
rüzgar kendini yerden yere vuruyor
kırık dökük yıldızlar belirdi uzaktan
telsiz mevceleri ardım sıra koşturuyor

anamdan yolcu doğmuşum
yedi dağın yolları kalbimden geçer
salkım salkım mısıralar gelir içimden
dudaklarımda yağmur damlaları
alır beni yollar beni alır gider
anamdan yolcu doğmuşum
nehirlerle birlikte denizlere kavuştum
akşam dedim

şu koca dünya dedim
ağlasam dedim

yola bir düşüldü mü ömür boyunca gidilir
ekmeğin ve şarabın peşinden

turnaların peşinden

büyük şehirler büyük aşklar

çığlık çığığa terkedilir

ben

çocuklar gibi sevdim devler gibi ıstırap çektim
damarlarımda dünyanın bütün rüzgarları
harplere açıklara yalnızlığıma rağmen
anamdan yolcu doğmuşum

neyleyim

gurbet dedim

vatan dedim

hürriyet dedim

CİNAYET SAATİ

haliç'te bir vapuru vurdular dört kişi
demirlemişti eli kolu bağlıydı ağlıyordu
dört bıçak çekip vurdular dört kişi
yemyeşil bir ay gökte dağılıyordu

deli cafer ismail tayfur ve şaşu
maktulün onbeş yıllık arkadaşı
üçü kamarot öteki aşçıbaşı
dört bıçak çekip vurdular dört kişi

cinayeti kör bir kayıkçı gördü
ben gördüm kulaklarım gördü
vapur kudurdu kuduz gibi böğürdü
hiç biriniz orada yoktunuz

demirlemişti eli kolu bağlıydı ağlıyordu
on üç damla gözyaşımı saydım
allahına kitabına sövüp saydım
şafak nabız gibi atıyordu
sarhoştum kasımpaşa'daydım
hiç biriniz orada yoktunuz

haliç'te bir vapuru vurdular dört kişi
polis kaatilleri arıyordu
deli cafer ismail tayfur ve şaşu
üzerime yüklediler bu işi
sarhoştum kasımpaşa'daydım
vapuru onlar vurdu ben vurmadım
cinayeti kör bir kayıkçı gördü

ben vursam kendimi vuracaktım

YIRMİBEŞİNCİ KISIM

Işıkları söndür suna su
Vapurları duyacağız ha
Dün gece uykumda sıçradım
Beni mi çağırdın suna su
Nereye gideceğiz ha

Yabancı değil ben kaptanım
Aç kapıyı suna su
Büyük yağmurda ıslandım
Şarabın var mı suna su
Sabahı bulacağız ha

Kadehini dinleme çıldırırısın
Elimden gelmeyen bir o
Bütün trenleri kaçırdım
Saatin kaç suna su
Yarın öleceğiz ha

İSTANBUL AĞRISI

Kanatları parça parça bu Ağustos geceleri
Yıldızlar kaynarken
Şakır şukur ayaklarımın dibine dökülen
Sen
Eğer yine İstanbul'san
Yine kan köpükle cehennem sarmaşıkları
büyüteceğim
Pançak pançak şiirler tüküreceğim
Demek yine ben
Limandaki derikler ormanında bütün bandıralar
ayaklanıyor
Kapı önlerinde boyunlarını bükmüş tek tek kafiyeler
Yahudi sokaklarını aydınlatan Telaviv şarkıları
Mavi asfalta çökmüş
Diz bağıyor
Eğer sen yine İstanbul'san
Kirli dudaklarını bulut bulut dudaklarıma uzatan
Sirkeci Garı'nda tren çıgıllıklarıyla bıçaklanıp
İntihar dumanları içindeki Haydarpaşa'dan
Anadolu üstlerine kalkıp bakan
Ağlayan
Sen eğer yine İstanbul'san
Aldanmıyorsam
Yakaları karanfilli ibneler eğer beni aldatmıyorsa
Kulaklarımdan kan fişkırıncaya kadar
Yine senin emrindeyim
Utanmasam
Gözlerimi damla damla kadehime damlatarak
Kendimi yani şu bildiğin attıla ilhan'ı
Zehirleyebilirim

Sonbahar karanlıkları tuttu tutacak
Tarlabası pansiyonlarında bekarlar buğulanıyor
İmtihan çığlıkları yükseliyor üniversiteden
Tophane İskelesi'nde diesel kamyonları sarhoş
Direksiyonlarının koynuna girmiş bıçkın şoförler
Uykusuz dalgalanıyor
Ulan istanbul sen misin
Senin ellerin mi bu eller
Ulan bu gemiler senin gemilerin mi
Minarelerini kürdan gibi dışlerinin arasında
Liman liman götüren
Ulan bu mazot tüküren bu dövme gemiler senin mi
Akşamlar yassıldıkça neden böyle devleşiyor
Neden durmaksızın imdat kıvılcımları fişkırıyor
Antenlerinden
Neden
Peki İstanbul ya ben
Ya mısralarını dört renkli duvar afişleri gibi boy boy
Gümrük duvarlarına yapıştıran yolcu abbas
Ya benim kahrım
Ya senin ağrın
Ağır kabalarınınla uykularımı ezerek deliksiz
yaşattığın
Çaresiz zehirler kusan çılgın bir yılan gibi
Burgu burgu içime boşalttığım
O senin ağrın
O senin

Eğer sen yine İstanbul'san
Yanılmıyorsam
Koltuğumun altında eski bir kitap diye götürmek
istediğim
Sicilyalı balıkçılara marsilyalı dok işçilerine

Satır satır okumak istediğim
Sen
Eğer yine İstanbul'san
Eğer senin ağrınsa iğneli beşik gibi her tarafımda
hissettiğim
Ulan yine sen kazandın İstanbul
Sen kazandın ben yenildim
Kulaklarımdan kan fişkırıncaya kadar
Yine emrindeyim
Ölsem yalnız kalsam cüzdanım kaybolsa
Parasız kalsam tenhalarda kalsam çarpılsam
Hiçbir gün hiçbir postacı kapımı çalmasa
Yanılmıyorsam
Eğer sen yine İstanbul'san
Senin ısıklarınca kulaklarıma saplanan bu ısıklar
Gözbebeklerimde gezegenler gibi dönen
yalnızlığımdan
Bir tekmede kapılarını kırıp çıktım demektir
Ulan bunu sen de bilirsin İstanbul
Kaç kez yazdım kimbilir
Kaç kere kirpiklerimiz kasaturalara dönmüş diken
diken
1949 Eylülünde birader mırç ve ben
sokaklarında mohikanlar gibi ateşler yaktık
sana taptık ulan
unuttun mu
sana taptık

PORNO

boybos tamam ağızı bütün diş
tevahür bir kadın bol memeli
hayli genç kız dudağı çiğnemiş
çok erkek ağızına girmiş dili
yüksekkaldırım'da fahişeymiş
şaşı mustafa'nın yalancısıyım

hüneri dört kişiyle sevişmekmiş
ikisi kadın olacak ince belli
yok canım yoksulluktan düşmemiş
yaradılışı kahpe ruhu işveli
galiba hiç kimse başedememiş
şaşı mustafa'nın yalancısıyım

gözlüklü bir velet aklını çelmiş
şiir meraklısı biraz fakülteli
artık sabah akşam yolunu gözlemiş
mübarek kadın değil gözyaşı seli
gelince sanki oğlunu severmiş
şaşı mustafa'nın yalancısıyım

anlayamadım gitti bu nasıl iş
bre bunlardan hangisi deli
hangisi hangisinin kanına girmiş
kim kimin neresine kilitli
bu filmi kim yazmış kim çevirmiş
şaşı mustafa'nın yalancısıyım

AYSEL GİT BAŞIMDAN

aysel git başımdan ben sana göre değilim
ölümüm birden olacak seziyorum
hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim
aysel git başımdan istemiyorum
benim yağmurumda gezinemezsin üşürsün
dağıtır gecelerim sarışınlığını
uykularımı uyusan nasıl korkarsın
hiçbir dakikamı yaşayamazsın
aysel git başımdan ben sana göre değilim
benim için kirletme aydınlığımı
hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim

ışlığını denesen hemen düşürürsün
gözlerim hızlandırır tenhalığımı
yanlış şehirlere götürür trenlerim
ya ölmek ustalığımı kazanırsın
ya korku biriktirmek yetisini
acılarım iyice bol gelir sana
sevincim bir türlü tutmaz sevincini
aysel git başımdan ben sana göre değilim
ümitsizliğimi olsun anlasana
hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim

sevindiğim anda sen üzülürsün
sonbahar uğultusu duymamışsın ki
içinden bir gemi kalkıp gitmemiş
uzak yalnızlık limanlarına
aykırı bir yolcuyum dünya geniş
büyük bir kulak çınlıyor içimdeki
çetrefil yolculuğum kesinleşmiş

sakin başka bir şey getirme aklına
aysel git başımdan ben sana göre değilim
ölümüm birden olacak seziyorum
hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim
aysel git başımdan seni seviyorum

MÜJGAN'A AŞK ŞARKILARI

1

dinlerdim telaşlı kanunlardan sarışın türkçeyi
nasıl da sevdim ne iştir bilmeden sevmeyi
ürkek bir çilenti usulca yoklardı bahçeyi
nerde tavus kuşları nerde müjgan'ın gençliği
nasıl da sevdim ne iştir bilmeden sevmeyi

okşamak kumrallığını içimden uysal lambaların
beyhude ıslıklarını yakınlaşan sonbaharın
akşam tenhalığında birlikte duygulanmaların
saklı mutluluğuyla dalgından çok daha fazla dalgın
nasıl da sevdim ne iştir bilmeden sevmeyi

bir parça son yalnızlığa öncekiler hazırlıktır
insan bırakmaz sevdiğini sevmek insanı bırakır
kalırsa gözlerinin elinde yaldızı belki kalır
ney üşür kanun pırıldar udlar oldukça karanlıktır
nasıl da sevdim ne iştir bilmeden sevmeyi

2

o akşam da lambamızı söndürmüştük nedim ile
nedim'den bile kıskandığım sevdiğim ile
son şarkılar dağılmıştı mevsim ile
yalnız çamlıca'da bir ud yankılanırdı

dünyayı tumturaklı bir yalan sayanlar
yalanın dehşetini yaşlandıkça anlar

nizim'in piriye'yi sevdiđi zamanlar
ölse ölümünden ne suçlar çıkarılırdı

boğucu bir sessizlikte ateşten goncalardır
o demirden şiirler ki sanki tabancalardır
umutsuz hangi gününde el atsan ateşe hazır
nizim onları yazarken duvarlar çatırdardı

gördün sessizce buluştuğunu nazım'la nedim'in
lacivert ıssızlığında yıldızlı bir serviliğin
birinin elinde vâridât'ı simavnalı bedreddin'in
birinin ağzında gül elinde mey kasesi vardı

3

istanbul puslu karaltıyla müstef'ilün bir gemi
duyulur padişah saltanatıyla bulutlara demirlediği
soğuk akşamlar çalar saatlar kadife konakta
ben uyansam da ayışığından müjgan uyumakta

o soyut kuşlar su aydınlığında atlas yorganların
yüz yıllık hüznüyle yüklü osmanlı zindanlarının
pul pul dağılırlar tasalı bol yansımali boşlukta
ben uyansam da ayışığından müjgan uyumakta

gece hattât yesârî'nin süzöldükçe vav kayıkları
işlenir yeni baştan bütün sevmek yanlışlıkları
bilmem tamamlanır mıydık bir başka yaşamakta
ben uyansam da ayışığından müjgan uyumakta

o şarkı söylese çalgıların korkup bıraktıklarından
büyülü tamburların kendi başlarına çaldıklarından
ulaşır hâfiz post'a sesi yankılarla sonsuzlukta

ben uyansam da ayışığından müjgan uyumakta

4

akşam kılıçlar düşürdüğü ayın ışığından boğaz'da
müjgan mıdır bir uzak gülümsemek midir sazda
ferahnâk'ta iyimser kötümser çarçabuk hicâz'da
müjgan mıdır sevilmek yanlış anlaşılmak mı biraz da

üretir sessizliği erguvanlar düşler sevdâyı tamamlar
suları yansıtır camlar cıvalı bir beyazda
müjgan mıdır yoksa sabahlamak mı hâfız'la şirâz'da
divanlardan gül çığlıkları horasanlı papağanlar
şehzâde çılgınlıkları o unutulmaz yazda

müjgan mıdır sevilmek yanlış anlaşılmak mı biraz da

BÜYÜK YOLLARIN HAYDUDU

İşte sımsıcak lejyoner bakalları içinde
Margot'nun sigarillosuna ateş tutuyor
Tersine dönük gözkapakları uykusuzluktan
Kirli sarı bir gök birikmiş kadehinde
Hiçbir kibriti bir seferde yakamıyor

Asıl bu ödlekle flüt onu böyle yıkan
Uykusuzluktan çok bu ödlekle flüt margot'nun
Çıplak gözlerindeki rom lekesi dişlerindeki
Tebeşir beyazı açlık paletindeki karanlık
Rimelindeki is ve dudak rujundaki kan
Je hais les dimanches şarkısı juliette greco'nun

İşte dudaklarını konyağa vermiş dinlendiriyor
Tersine dönük gözkapakları uykusuzluktan
Bir yatak biliyor musunuz ah biliyor musunuz

Göğsüne yeşil mürekkeple margot'nun gözleri
oyulmuş
Her gittiği yere bir tutam sigarillo dumanı götürecektir
Margot'nun paketinden bir siyah götürecektir kusuk
siyah
Kendine geceler boyamak için izmir'de istanbul'da

Nasıl yapıyor bilmiyorum bir türlü aklım almıyor
Beyoğlu'ndan st-placide'e çıkıyor basmane'den
passy'e
İzmir'de 15945'ten soruyorsunuz gitti diyorlar
İstanbul'da siyasi polis bile adresini bulmamış

KARANTİNALI DESPİNA

bir gül takip da sevdalı her gece saçlarına
çıkıtı mı deprem sanırdın "kara kız" kantosuna
titreşir kadehler, camlar kırılır alkışlardan
muammer bey'in gözdesi karantinali despina

çapkın gülüşü, şöyle faytona binişi kordelia'dan
ne kadar başkaydı her kadından, her bakımdan
sınırsız bir mutlulukta uyuturdu muammer bey'i
ustalıkla damıttığı o tantanalı aşklarından

işgal altüst etti nasıl da izmir'de her şeyi
öğrendi kullanmasını despina bu yanlış geceyi
körfezde parıldayan yunan zırhlılarına karşı
miralay zafiru'la ispiandit palas`ta sevişmeyi

gemi sinyallerinin gece bahçelere yansması
havuzda samanyolunun hisarbuselik şarkısı
demlendikçe yalnızlığı aydınlanıyor muammer bey
olmayacak şey bir insanın bir insanı anlaması

JİLET YİYEN KIZ

o kızı nerede nasıl görsem
aklımı başımdan alır ağzı
saçları şıra köpüğü desem
kaşları bıçak izi kırmızı

yakut pulları mı - bu ne görkem
kanlı gözbebeklerindeki yazı
beni nasıl büyüledi bilmem
kirpikleri örümcek kırmızı

kızıl demirden bir ünlem
salınması yangın yalazı
korkmasam öpmeye eğilsem
dişleri elektrik kırmızı

çarpılmışım başım sersem
sevdim jilet yiyen kızı
göğsündeki kumrulara değsem
gagaları zehirli kırmızı

içerse kezzap içer - hem
sarhoş da olmaz - azıp bazı
yasak bölgelerine insem
tüyleri ısırğan kırmızı

gece gündüz tek düşüncem
kasıklarımdeki ince sızı
artık kimseyle sevişemem
anladım sevişmek kırmızı

jilet yiyen kız merih'li gecem

birlikte bulacağız belâmızı
sonumuz kuşkusuz cehennem
kırmızı kırmızı kırmızı

SÜLEYMAN

Öbür ışıkları getir hadi süleyman
Bulvarın ortasında dur bağırma
Senin için bir yağmur hazırladım
Hadi ışıkları getir yağdıracağım

Al bu nisan akşamını benimkini ver
Sual sorup durma sevmiyorum
Öbür ışıkları getir hadi getir
Karanlıktan korkuyorum karnım ağrıyor

O kadını da getirsene portakal yiyen
Porselen dişli kadını hani pantolon giyen
Dur dolmabahçe saatini dinleyeceğim
Onikiyi çalsın öyle getir hadi getir

Deniz fenerinden mi çalarsın işte çal
Kibrit mi tutarsın bilmem işte tut
Öbür ışıkları getir hadi süleyman
Sana yağmur hazırladım yağdıracağım

Sen kimsin süleyman bir de bu var

GEÇ KALMIŞ ÖLÜ

Korkacak bir şey yok hesap tamam
Sıram geldi mi hatta güleceğim
Kendimi hazırladım biliyorum
Önce turgut arkasından ömer haybo
Daha sonra varujan sonra nureddin
Sonra ben değilsem demokrat toni
Sonra o değilse mutlaka benim
Kendimi hazırladım biliyorum

Aysel'in gölgesine saklandım
Hep susamışım su içiyorum

ZEYNEP BENİ BEKLE

zeynep beni bekle - gece ağaçlarına
yağmur çiseliyorum - cam tozu su beyazı
yalnızlığını mutlaka değiştireceğim
bir yaprak halinde süzülüp saçlarına
eski teşrin'lerden - kederli kırmızı
zeynep beni bekle mutlaka döneceğim
söyle kim önleyebilir buluşmamızı

geceleyin ışıkları söndürdüğü zaman
benim şiir kitaplarından sızan aydınlık
elinde uyuyakaldığın heyecanlı roman
pancurların çarpıldığı lodos geceleri
rüzgarın değil benim - pencereindeki ılık
her akşam koridordaki ayak sesleri
yanlış çaldığını zannettiğin telefon
zeynep beni bekle mutlaka geleceğim
hem bu ne ilk ayrılığımız ne de son

pikapta eminağa acemaşirân saz semaisi
sokakta çocuklar saklambaç hırsız polis
hayat akıp gidiyor olsam da olmasam da
saati durmamalı ufak sorumlulukların
resmi bırakmadın ya - son çektiğin hangisi
bak mektuplar birikmiş yine masamda
fakülteler açılacak bak bugün yarın
zeynep beni bekle mutlaka geleceğim
başladığımız filmi birlikte bitireceğiz

kim ne derse desin içimde delice bir his

SULTAN-I YEGÂH

şamdanları donanınca eski zaman sevdalarının
başlar ay doğarken saltanatı sultan-ı yegâhın
nemli yumuşaklığı tende denizden gelen âhın
gizemli kanatları ruhta ölüm karanlığının
başlar ay doğarken saltanatı sultan-ı yegâhın

yansıyan yaşlı gülüşmelerdir karasevdalı suda
bülbüller kırılır umutsuzluktan yalnızlık korusunda
eylem dağılmış gönül تنها çalgılar kış uykusunda
ölümün tartışılmazlığı nihayet anlaşılrsa da
başlar ay doğarken saltanatı sultan-ı yegâhın

bir başkasının yaşantısıdır dönüp arkamıza baksak
çünkü yaşadıklarımız başkasının yargısına tutsak
su yasak rüzgar yasak açık kapılar yasak
belki bu karanlıkta yasakları yasaklasak
başlar ay doğarken saltanatı sultan-ı yegâhın

YAMYAM KADINLAR

bunlar felaket kadınlardır
meme uçları fena saldırır
burunları yok gözleri kanlı
vurdukları yerden toz kaldırır

ölçüye sığmaz boyları posları
halattan farksız boyun kasları
öpüştün mü dudaklarını doğrar
hoyrat çenelerinin makasları

kırbaç dilleri bir tutam alev
ağızları ejderha iştahları dev
çiğ adam yedikleri görülmüştür
bre kan dökerler kahpelik görev

kelle kazıtılmış simsiyah dazlak
dişleri arasında bıçak
ölüm bilmezler yedişer canlı
canavarlardır çırılçıplak

tırnak uzatmışlar elleri pençe
ucundan kan damlar gündüz gece
etine değmesinler sırtın üşür
okşadılar mı aynı işkence

sırtlan uluyunca akşamları
açlıktır azdırır yamyamları
yiyecek insan ararlar
karanlığa vurup tamtamları

KIRMIZI PAZAR

Kız sen burda yeni misin peki leyla nerde
Hani çekirdek gözlüm örümcekten korkan
Kim ulan beni herkes tanır git patronuna sor
Elektrikçi ihsan dedin mi içkide üstüme yoktur

Leyla güzel kızdı ben böyle göz görmedim
Sen de güzelsin bak omuzların mesela
Biz elektrikçi kısmı karanlıkta güreşiriz
Ölüm tellerde ıslık çalar gözümüz pektir
Saçların kendinden mi sarı boyadın mı
Öyle örtülü bakma içimi karıştırıyorsun

Buranın tesisatını biz yaptık cahit'le beraber
Düğmeye şöyle dokun süt gibi aydınlık
Cahit askere gitti bak leyla da gitmiş
Geceleri uyku tutmuyor işin yoksa cigara iç
Yıldızlar boğazıma dizili inanmazsın
Dilsiz misin nesin bir şey söylesene
İstanbul'dan mı geldin yalnız mısın

ELDE VAR HÜZÜN

Söyleşir
Evvelce biz bu tenhalarda
Ziyade gülüşürdük
Pır pır yıldızlanırdı kanatları kahkaha Kuşlarının
Ne meseller söylerdi mercan köz nargileler
Zamanlar değişti
Ayrılık girdi araya
Hicrana düştük bugün

Ah nerde gençliğimiz
Sahilde savruluşları başıboş dalgaların
Yeri göğü çınlatan tımtırlı gazeller
Elde var hüzn

O şehrâyin fakat çıkar mı akıldan
Çarkıfeleklerin renk renk geceye dağılması
Sırılsıklam âşık incesaz
Kadehlerin mehtaba kaldırılması
Adeta düğün

Hayat zamanda iz bırakmaz
Bir boşluğa düşersin bir boşluktan
Birikip yeniden sıçramak için
Elde var hüzn

BELMA SEBİL

Seni ben kallavi sokağında gördüm
Sen beni görmedin görmedin
Kapıları çaldım adını sordum
Söylemediler öğrenemedim
Seni ben kallavi sokağında gördüm
Bir daha görmedim bilmedim
Belma sebil adını yakıştırdım
Aklıma geldikçe her sefer
Gözlerinin mavisini bitirdim
Saçlarının siyahına başladım

Kallavi sokağında güvercinler
Benim karanlık İstanbul'um
Bir esnafın kahvesine oturdum
Belma sebil ya geçti ya geçer
Rüzgarımı içime doldururum
Kallavi sokağında güvercinler
Bunca yıl sönmemiş umudum
Nisan değilse mayıs
Perşembe değilse Pazar
Ben belma sebil'i bulurum

ASKIDA YAŞAMAK

Boynuna o yeşil fuları sarma çocuk
Gece trenlerine binme
Kaybolursun
Sokaklarda mızıkça çalma çocuk
Vurulursun

PİA

ne olur kim olduğunu bilsem pia'nın
ellerini bir tutsam ölsem
böyle uzak seslenmese
ben bir şehre geldiğim vakit
o başka bir şehre gitmese
otelleri bomboş bulmasam
içlenip buzlu bir kadeh gibi
buğulanıp buğulanıp durmasam
ne olur sabaha karşı rıhtımda
çocuklar pia'yı görseler
bana haber salsalar bilsem
içimi büsbütün yıldızlar basar
bir hançer gibi çıkıp giderdim
ben bir şehre geldiğim vakit
o başka bir şehre gitmese
singapur yolunda demeseler
bana bunu yapmasalar yorgunum
üstelik parasızım pasaportsuzum
ne olur sabaha karşı rıhtımda
seslendiğini duysam pia'nın
sırtında yoksul bir yağmurluk
çocuk gözleri büyük büyük
üşümüş ürpermiş soluk
ellerini tutabilsem pia'nın
ölsem eksiksiz ölürdüm.

BÖYLE BİR SEVMEK

ne kadınlar sevdim zaten yoktular
yağmur giyerlerdi sonbaharla bir
azıcık okşasam sanki çocuktular
bıraksam korkudan gözleri sislenir
ne kadınlar sevdim zaten yoktular
böyle bir sevmek görülmemiştir

hayır sanmayın ki beni unuttular
hâlâ arasıra mektupları gelir
gerçek değildiler birer umuttular
eski bir şarkğ belki bir şiir
ne kadınlar sevdim zaten yoktular
böyle bir sevmek görülmemiştir

yalnızlıklarımda elimden tuttular
uzak fısıltıları içimi ürpertir
sanki gökyüzünde bir buluttular
nereye kayboldular şimdi kimbilir
ne kadınlar sevdim zaten yoktular
böyle bir sevmek görülmemiştir.

ÜÇÜNCÜ ŞAHSIN ŞİİRİ

gözlerin gözlerime değince
felaketim olurdu ağlardım
beni sevmiyordun bilirdim
bir sevdiğin vardı duyardım
çöp gibi bir oğlan ipince
hayırsızın biriydi fikrimce
ne vakit karşımda görsem
öldüreceğimden korkardım
felaketim olurdu ağlardım

ne vakit maçka'dan geçsem
limanda hep gemiler olurdu
ağaçlar kuş gibi gülerdi
bir rüzgar aklımı alırdı
sessizce bir cıgara yakardın
parmaklarının ucunu yakardın
kipriklerini eğer bakardın
üşürdüm içim ürperirdi
felaketim olurdu ağlardım

akşamlar bir roman gibi biterdi
jezabel kan içinde yatardı
limandan bir gemi giderdi
sen kalkıp ona giderdin
benzin mum gibi giderdin
sabaha kadar kalırdın
hayırsızın biriydi fikrimce
güldü mü cenazeye benzerdi
hele seni kollarına aldı mı
felaketim olurdu ağlardım

AĞUSTOS ÇIKMAZI

Beni koyup koyup gitme, n'olursun
Duruđun yerde dur
Kendini martılarla bir tutma
Senin kanatların yok
Düşersin yorulursun
Beni koyup koyup gitme, n'olursun

Bir deniz kıyısında otur
Gemiler sensiz gitsin bırak
Herkes gibi yaşasana sen
İşine gücüne baksana
Evlenirsin, çocuđun olur
Beni koyup koyup gitme, n'olursun

NÖBET DEĞİŞİMİ

istediğim yağmur hazır mı bakalım
yerlerine konuldu mu soğuk katiller
karanlığı ya gevşek dokudularsa
öldürüleceğimden emin olmalıyım

şimşekler gecikti herhalde unutulmuş
acı yeşil keseceklerdi birden yolumu
hani viraj ıslıklarıyla hain otomobiller
sarı sarı göz kırpan trafik ışığı

yeryüzünde çok fazla bir yalnızlığım
başka yalnızlıklara hak tanımayan
biliyorum kuralları bozduğumu
yerimi uysal birine bırakmalıyım

O SÖZLER Kİ

O sözler ki acıdır
Mapusane avlularında
Demirli kırbaçlar gibi şaklar
O sözler ki sırasında
Çiçek açmış bir nar ağacıdır
Dağ ufkuna vuran deniz aydınlığı
Sırasında gizemli bıçaklar

O sözler ki
İmgelem sonsuzluğunun
Ateşten gülüdürler
Kelebek çarpıntılarıyla doğarlar ölürlər
O sözler ki kalbimizin üstünde
Dolu bir tabanca gibi
Ölüp ölesiye taşırız
O sözler ki bir kere çıkmıştır ağızımızdan
Uğrunda asılırız

KALK GİDELİM KADINLAR BAŞLADI

Sabit dudak ruju epeyce telefon
Kırpikleri devirip göğüs geçirmeler
Burnu rendelenmiş memeleri silikon
Ağızlıkla çakmağın alevini içmeler
Yarı ömrü meyhane yarısı berber
Aşk faslını unuttuk
Hey Allah pardon
Yuvası aşk yuvası görkemli salon
Kapısı vızır vızır spor mercedes`ler
zar saydamı bluz bluejean pantolon
Kadın erkek farketmez asıl olan çekler
Lafı hiç uzatmaz sevişmeye geçer
Az buz kazanmıyor
Gecesi üç milyon
Kalk gidelim kadınları bu ne ilk ne son